Az én asztalom - Az „58-as” kisvendégl?

2009 május 16. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Ifjúkoromban, amikor még egy-egy nagy film felforgatta a világot – Fellini, De Sica, Antonioni, Bergman, a francia újhullám (egyébként ez volt, pártállam ide, pártállam oda, a magyar film világhírre szert tett virágkora is) –, az egyik legnagyobb filmélményem volt Truffaut remeke, a 451 Fahrenheit.

Ez a szám azt a h?fokot jelöli, amikor a papír, tehát a könyv is, lángra lobban. A riasztó és zseniális film egy diktatórikus szupercivilizációt ábrázol, melyben az irodalom, a könyv a múlt szigorúan tiltott terméke. És ha nyomozás vagy feljelentés következtében valakinek a lakásában a hatóság könyvet fedez fel, a kommandó lángszóróval felégeti a kultúrának e maradék mételyét. A film befejezése hátborzongató: egy megsz?n?, semmibe vesz? villamos pálya után következ? rejtélyes erd?, melyben magányos szám?zöttek sétálgatva memorizálják és mormolgatják a világirodalom remekeit, hogy a tiltott és elégetett könyvek után is megmaradjanak. Egy él? könyvtár utolsó mohikánjai.

Volt egy legendás villamosjárat Budán, az 58-as, mely 1896 óta járt a Zugligeti úton végállomásáig, egy szurdokszer? völgyig, a Svábhegy tövében. Valamikor régen megszüntették ezt a járatot. Pedig a történelmi villamosjáratokat védeni kellene. Elképzelhetetlen, hogy mondjuk a 6-os nem a hagyományos körúti vonalon jár. „7-re ma várom a Nemzetinél, ott, ahol a 6-os megáll” – habár ebben a történetben a legképtelenebb, hogy ez a Blaha Lujza téri, 1964-ben felrobbantott csodálatos régi Nemzeti Színházra volt értend?. (Ugyanilyen történelmi villamos volt a Hidegkútig járó 56-os, melyb?l nemrég, számomra elfogadhatatlanul, 61-es lett.)

Az 58-as sínjei sokáig mintegy a semmibe vesztek, egy gyönyör? faszerkezetes, XIX. századi, üresen pusztuló váróteremben. Valahányszor erre jártam, eszembe jutott a 451 Fahrenheit, a világvégén sétálgató utolsó kultúremberekkel. De nem csak rám hatott így. Felejthetetlen mesterem és költ?barátném, Nemes Nagy Ágnes utolsó verseinek egyike, a Villamosvégállomás arról tanúskodik, hogy ?t is megfogta ez a hangulat. Pár sor a hosszú költeményb?l: „Ez mindig furcsa hely volt. A villamos befutott egy völgytorokba, ment, ment, egyre sz?kül? úton, aztán szemb?l is felszökött a hegyfal, s a villamos megállt. Katlan. Fokozhatatlan végállomás. (…) Az állomásépület favázas. Cifrázatok, vasrács sárgára festve; századvégi öntöttvas-líra. Intim, viktoriánus kis végállomás.”

A világvége ritkán szokott feltámadni. Itt feltámadt. Az elragadó szurdokban gubbasztó állomásépületet régi szépségében rendbe hozták. Fedett verandával kiegészítették, és megnyílt az „58-as” kisvendégl?. Régi képekkel, dokumentumokkal, tárgyakkal. Deklarált filozófiája szerint célja nem az elegancia (abból már van elég), itt a hangsúly a családias hangulaton, a jóles? régimódiságon, az egyszer?, de ízes házi konyhán van. A megejt? ódonságra utal, hogy el?tte télen fellocsolt jégpálya m?ködik (mint valaha minden iskolaudvarban), és a zugligeti környék fölfedezte magának ezt az élett?l nyüzsg? menedékhelyet. A korcsolyázók lilahagymás kacsazsíros kenyeret, palacsintát, forró fánkot ehetnek; a nem korcsolyázó szül?k pedig a szaletli padjain üldögélve és diskurálva forralt bort kortyolgatva várhatják, amíg a gyereksereg a jégen kitombolja magát. De be lehet ülni télen-nyáron a kisvendégl? barátságos belsejébe is, ahol jóíz?en megebédelhetünk-vacsorázhatunk. Semmi különlegesség nem kapható, de ami van, az hamisítatlan házi konyha. Mint például a füstölt csülkös bableves, csirkepaprikás házi nokedlivel, Erzsi néni töltött káposztája, esetleg el?ételnek egy sült gomolya tökmagos zöldsalátával. ?si kedvencem, a házi mákos guba zárhatja a nagymamás lakomát.

Tehát van feltámadás. A vakvágányon is születhet új élet.

Görgey Gábor, fn.hu

Ajánló